

Med Femundsmarka som nærmeste nabo



Fasaden på Engerdal prestegård før håndverkerarbeidet begynte. Foto: Arne Lund, lokal-avisa.no

Engerdal prestegård ligger på en høyde i hjertet av Engerdal sentrum og blir i 2015 totalrenovert av Opplysningsvesenets fond.



Sigrunn Berdal

Kulturhistoriker, har skrevet flere lokalhistoriske bøker og artikler. Arbeider med informasjon, arkiv og historiske kilder i Opplysningsvesenets fond.
sigrunn.berdal@ovf.no

ENGERDAL: Adressen til prestegården er Utsikten 1. Det forteller det meste om husets beliggenhet. Prestegården er et blikkfang og et signalbygg i Engerdal. I tillegg til å være et hjem for mange prester med familier gjennom over hundre år har bygningen vært et lokalt samlingssted. Helt fram til 2014 var prestekontoret lokalisert på prestegården. Da huset var nytt, i 1899, skinte sveitserstilen igjennom. Etter mer enn hundre år i all slags vær, og etter ulike epoker, er det behov for en grundig resturering og renovering – og ikke minst isolering av den store og sentrale bygningen i Engerdalen.

Hvilke grep gjøres med huset Renoveringsarbeidet er omfattende, og prosjektet ledes av Ovfs prestegårdsinspektør for Hamar, Kjetil Aarstrand – i nært samarbeid med hovedentreprenør Femundbygg og Arkitektbua i Trysil. Utvendig skal huset blant annet få nye vinduer og dører, isolering og kledning. Inngangspartiet mot vest skal skiftes helt ut, og det blir drenering og isolering rundt huset. I første etasje blir innvendige golv, vegger og tak revet. Den opprinnelige perlestaffpanelen som dukket opp i vegger og tak etter rivingen, vil være med å prege rommene. Også de opprinnelige linoljefargene, i forskjellige

farger, kommer tilbake i hele huset. Kjøkkenet skiftes ut i sin helhet. De to pipene skal også fornyes; det samme med våtrommene; bad og toalett i begge etasjene. –Vi som bor her i dag, har også fått komme med innspill. Blant annet skal upraktiske kott bli til nye garderobesrom, sier Svein Olav Angard Hovde, som er prest og har bodd i presteboligen med kone og fire barn siden 1997.

Oppvarming

Hovedhuset er blitt modernisert for å være godt egnet som tjenestebolig. Takene i stuene ble senket på 70-tallet og vinduene skiftet. – Da skulle det bli lettere å varme opp rommene, og huset fikk et mer funksjonalistisk preg, ut fra det som var praktisk og fornuftig med hensyn til oppvarming. –Vi ser frem til at vi kanskje kan bruke mindre tid på oppvarming. På en kald vinteruke, da temperaturen var på minus 20–30 grader, gikk det en kubikk med bjørkeved, og vi måtte fyre i alle tre ovnene i første etasje. Nå blir det vannbåren varme i alle rom i denne etasjen, forteller han.

Har betydning

– Det får veldig store og positive ringvirkninger når Ovf tar ansvar for lokale og stedlige kulturbygg av denne art, fortsetter Svein Olav Angard Hovde. Han sier at huset med sin sentrale beliggenhet vil prege sentrum og være med å påvirke det framtidige Engerdal. Bygingen skal fortsatt være tjenestebolig for kommunens prest, og vil selvsagt være et positivt element for de som skal tjenestegjøre og bo i bygda, runder han av. 🌀

Presten brukte reinsdyr som transportmiddel når han skulle rundt i prestegjeldet

Prestegården i Engerdal er oppført på murene etter en tidligere prestegård som brant. Fram til slutten av 70-tallet ble prestegården drevet som gårdsbruk med drengestue, fjøs og låve. Under krigen benyttet tyskerne prestegården som hovedkvarter i dalen. I det sørsamiske rike – før bilenes tid – benyttet sognepresten reinsdyr når han skulle på lengre turer i distriktet. Ellers gikk sognepresten på ski og oppholdt seg opp til flere dager både i Elgå og Sømådalen, når det var kirkelige seremonier her. Som regel gikk turen på ski langs etter Femunden. Fra Femundsanden og opp til Elgå kirke på østsiden av sjøen og Smådalen kirke på vestsiden er det ca. tre mil.

Sørsamene hadde egne kjørereinsdyr som var spesielt egnet til transportbruk. Presten hadde helt sikkert med seg «egen sjåfør» på disse turene, og det kan godt tenkes at det var en sørsame, smiler Svein Olav.



Inngangspartiet gjennom to årstider



De opprinnelige vindusåpningene kom frem da kledningen på østveggen ble fjernet. Takhøyden blir satt tilbake til den opprinnelige på rundt 2,8 meter.



Kjøkkenet ble «strippet» helt ned til jorda. Nytt rørsystem er montert, og taket skal utbedres.



De tre stuene i første etasje kles i perlestaffpanel. Den gamle okefargen på skorstøtten viser den forrige takhøyden.

